

La ciudad y los perros

de Mario Vargas Llosa

Divendres 26 de juliol

19:00 h

Mario Vargas Llosa (Arequipa, Perú 1936) és un novel·lista, articulista, assagista i polític peruà de naixement, però que compta amb la doble nacionalitat espanyola i peruana des de 1993.

Nascut a la ciutat peruana d'Arequipa el 28 de març de 1936. Fill d'Ernesto Vargas Maldonado i de Dora Llosa Ureta, els quals es van separar abans que ell naixés. Provenent d'una família de classe mitjana, de ben petit va viatjar, amb la seva mare, a la ciutat boliviana de Cochabamba on va viure tota la seva infància i va cursar els seus primers estudis en el Col·legi La Salle d'aquesta ciutat. Durant el govern de José Luis Bustamante y Rivero el seu avi va obtenir un càrrec polític a la ciutat de Piura per la qual cosa va retornar al Perú amb tota la seva família, instal·lant-se en aquesta ciutat. El 1946 va conèixer al seu pare, que residia a la ciutat de Lima.

A Piura va cursar els seus estudis primaris al Col·legi Salesià d'aquesta ciutat. Traslladat a Lima, va estudiar al col·legi La Salle i, durant dos anys, al Col·legi Militar Leoncio Prado, on va tenir com a professor de francès el poeta surrealista César Moro.

L'estiu anterior al seu últim any en el col·legi, Vargas Llosa es va iniciar en l'ofici de periodista. Abandonà el col·legi militar per continuar els seus estudis a la ciutat de Piura, on va treballar en la publicació del periòdic local *La Industria* i on, d'altra banda, es va portar a terme la representació teatral de la seva primera obra dramàtica *La huida del Inca*.

Durant el govern de Manuel A. Odría va ingressar a la Universitat Nacional Major de San Marcos, on va estudiar alguns cursos de Dret i va acabar la carrera de Lletres. La seva vocació d'escriptor s'anava consolidant a la vegada que la seva carrera com periodista anava cedint pas a les seves noves obligacions.

Trasllat a Europa

El 1958 va obtenir la beca d'estudis "Javier Prado" que el va permetre viatjar a Madrid a l'any següent. Va cursar estudis de doctorat a la Universitat Complutense de Madrid, i va obtenir el Doctorat en Filosofia i Lletres. El 1959 va publicar un conjunt de contes sota el títol de *Los jefes*, que va obtenir el "Premi Leopoldo Arias", instal·lant-se immediatament a París.

Va suscitar l'atenció com escriptor per primera vegada amb la seva novel·la *La Ciudad y los Perros* (1962) basada en les seves pròpies vivències adolescents com a cadet al Col·legi Militar Leoncio Prado.

La seva obra sovint critica la jerarquia de castes socials i racials vigent encara avui a Perú i a l'Amèrica Llatina. Molts dels seus escrits són de naturalesa autobiogràfica, com *La Casa Verde* (1966) i *La tía Julia y el escribidor* (1977). La seva ambiciosa novel·la històrica *La guerra del fin del mundo* (1981) té lloc en les profunditats del *sertao* brasiler del segle XIX, i es basa en fets autèntics de la història del Brasil.

El 1965 retornà al seu país per contraure matrimoni amb Patricia Llosa, cosina seva, amb la qual va tenir tres fills. Va retornar a Europa, i va residir a París, Londres i Barcelona. El 1974 va retornar de nou al Perú i va fer incursions en el periodisme televisiu com a conductor del programa polític "La Torre de Babel".

Incursió política

A la dècada de 1980 Vargas Llosa es va tornar políticament actiu i va causar sorpresa per les seves posicions neoliberals de dreta, ja que la intel·lectualitat de l'època es caracteritzava pel seu públic esquerrà.

El 1983 va ser nomenat pel llavors President del Perú, Fernando Belaúnde Terry, president de la Comissió Investigadora del Cas Uchuraccay, la missió de la qual era aclarir l'assassinat de vuit periodistes per part d'uns comuners.

El 1987 davant els intents del govern aprista d'Alan García de nacionalitzar la banca peruana, Vargas Llosa es va perfilar com a líder polític, encapçalant la protesta contra aquesta acció. Va iniciar la seva carrera política i es va presentar com candidat a la Presidència del Perú el 1990. Durant gran part de la campanya electoral, va ser el candidat favorit, no obstant això, el sobtat creixement de la popularitat d'Alberto Fujimori, qui fins a 15 dies abans de l'elecció apareixia amb menys del 10% de les preferències, va forçar una segona volta electoral en la qual Vargas Llosa va ser derrotat.

Després de les eleccions es va instal·lar a la ciutat de Madrid. El govern del PSOE li va concedir la nacionalitat espanyola el 1993, sense que hagués de renunciar a la peruana, per la qual cosa manté ambdues. És membre de la Reial Acadèmia Espanyola de la Llengua.

Mario Vargas Llosa és un dels primers firmants del Manifest per la llengua comuna de juny de 2008.

Ficció

- *Los jefes* (1959)
- *La ciudad y los perros* (1963)
- *La casa verde* (1966), Premi Rómulo Gallegos
- *Los cachorros* (1967)
- *Conversación en La Catedral* (1969)
- *Pantaleón y las visitadoras* (1973)
- *La tía Julia y el escribidor* (1977)
- *La guerra del fin del mundo* (1981)
- *Historia de Mayta* (1984)
- *¿Quién mató a Palomino Molero?* (1986)
- *El hablador* (1987)
- *Elogio de la madrastra* (1988)
- *Lituma en los Andes* (1993), Premi Planeta
- *Los cuadernos de don Rigoberto* (1997)
- *La fiesta del chivo* (2000) - novel·la sobre la dictadura del general de la República Dominicana, Rafael Leónidas Trujillo
- *El paraíso en la otra esquina* (2003) - novel·la històrica sobre Paul Gauguin i Flora Tristán.
- *Travesuras de la niña mala* (2006)

Assaig i investigació

- *García Márquez: historia de un deicidio* (1971)
- *Historia secreta de una novela* (1971)
- *La orgía perpetua: Flaubert y «Madame Bovary»* (1975)
- *Contra viento y marea. Volúmen I* (1962-1982) (1983)
- *Contra viento y marea. Volumen II* (1972-1983) (1986)
- *La verdad de las mentiras: Ensayos sobre la novela moderna* (1990)
- *Contra viento y marea. Volumen III* (1964-1988) (1990)
- *Carta de batalla por Tirant lo Blanc* (1991)
- *Desafíos a la libertad* (1994)
- *La utopía arcaica. José María Arguedas y las ficciones del indigenismo* (1996)
- *Cartas a un novelista* (1997)
- *El lenguaje de la pasión* (2001)
- *La tentación de lo imposible* (2004)

Teatre

- *La señorita de Tacna* (1981)
- *Kathie y el hipopótamo* (1983)
- *La Chunga* (1986)
- *El loco de los balcones* (1993)
- *Ojos bonitos, cuadros feos* (1996)